
DIENST op 17 mei 2026, 10 uur – ‘Weeszondag’ – 7^e zondag van Pasen

Doopsgezinde Gemeente Aalsmeer

Orgel/Piano: Valeriya Zakopay
Kerkenraadslid: Annigje Leighton
Voorganger: br. Kees Bos

Bijbellezer: Jan Joore



Thema: “Ik zal u geen wezen laten”



Keunstwurk: WEESKINDEREN van Gosse Dam/Bolsward 2003

- Orgelmuziek

- Woord van welkom, ontsteken van de kaars en mededelingen,
en een moment van stilte en inkeer

We gaan staan

- Lied: NLB 283: 1,2 & 3

- Gelegenheid tot delen van lief en leed *en het aansteken van kaarsen*

- Dagtekst: *Christus spreekt*: "Wanneer Ik van de aarde omhooggeheven word, zal ik iedereen naar mij toe halen."

- Bemoediging & Groet van Voorganger (V) en **Allen (A)**

V: Of je opgetogen bent dat je hier bent
en of je moe bent en bezwaard,

A: je bent welkom.

V: Of jouw geloof sterk is
en of jouw geloof op de proef gesteld en breekbaar is,

A: je bent welkom.

V: Of je ernaar verlangt om God te eren,
En of je het nodig hebt om stil te zijn,

A: je bent welkom.

**God verwelkomt ons hier allen
en belooft om ons hier te ontmoeten.**

V: Genade, barmhartigheid en vrede van God, die ons liefheeft
en van Jezus Christus, die ons voorgaat,
door de Heilige Geest, die ons inspireert en uitdaagt,

A: Amen.

- Psalm voor deze zondag, gelezen door Voorganger (V) & **Allen (A)**
uit Psalm 23 – een psalm van David.

V: De HEER is mijn herder,
het ontbreekt mij aan niets.

A: Hij laat mij rusten in groene weiden
en voert mij naar vredig water,

V: Hij geeft mij nieuwe kracht
en leidt mij langs veilige paden tot eer van zijn naam.

A: Al gaat mijn weg door een donker dal,
ik vrees geen gevaar, want U bent bij mij,
uw stok en uw staf, zij geven mij moed.

V: U nodigt mij aan tafel voor het oog van de vijand,
U zalft mijn hoofd met olie, mijn beker vloeit over.

A: Geluk en genade volgen mij alle dagen van mijn leven,
ik verblijf in het huis van de HEER tot in lengte van dagen.

- **Lied: NLB 283: 4 & 5**

- Roep om Gods nabijheid en opening van de Schriften

Heer, die ons ziet zoals wij zijn. Wij, mensen, die ons soms kunnen voelen als dwalende schapen, schapen zonder Herder. Wij zijn ons er vaak zo weinig van bewust dat U met ons bent, alle dagen van ons leven, U, die als onze Hogepriester in de hemel voor ons bidt. Weest u zo ook bij ons in dit uur van dankzegging, liederen en gebed. Dat we in dit samenzijn iets gewaarworden van uw liefde voor ons. Dat we uw Naam van harte mogen prijzen, onze zorgen bij u neer kunnen leggen en moedig de weg zullen gaan die u ons wijst. Dit bidden wij in Jezus naam, Amen.

- **Lied: NLB 287: 1,2 & 3**

- Inleiding op de Lezingen

Vandaag 3 lezingen, uit het boek Genesis, uit een brief van Paulus en uit het Evangelie naar Johannes.

Met als kernvraag: Hoe leren wij liefhebben als wij zelf die liefde in ons leven niet altijd hebben ondervonden. Waar vinden wij onze toevlucht als wij ons zelf niet geborgen weten? Liefde als zelfgave – maar hoe dan? Mogelijk licht bij het horen van de woorden uit de lezingen al een begin van een antwoord bij u op.

-1^e lezing: Genesis 32: 23-33 – Jakobs worsteling

- **Lied NLB 263: 1,2 & 3**

- 2^e lezing: Brief van Paulus aan de Korinthiërs 13: 4-6 – over de liefde

- **Lied NLB 1005: 1,2 & 4**

We gaan staan

- 3^e lezing: Evangelie uit Johannes 14: 15-31 – “Ik zal u geen wezen laten”

- Bijbellezer: Woord van de Heer – **Allen: Wij danken God**

- **Lied NLB 791: 1,2,3,4 & 6**

- Verkondiging met als Thema: **“Ik zal u geen wezen laten”**.

Zusters en broeders, vrienden, gasten,

Aan de hand van de drie lezingen is deze verkondiging opgebouwd als een drieluik: de evangelielezing – “Ik zal u geen wezen laten” –, de brief van Paulus, als vergrootglas waar het echt om gaat, en het verhaal van Jacob en Esau – over jou en mij dus.

Eerst nu de woorden uit de Evangelielezing – ook het thema van deze dienst:

“Ik zal u geen wezen laten” – woorden van Jezus, gesproken tot zijn leerlingen, geschreven voor een vervolgte gemeente, en woorden, vandaag ook tot ons gericht. Vandaag is het Weeszondag, de zevende en laatste zondag van Pasen; volgende week is het Pinksteren, het feest van de Geest. Bij Johannes vallen Pasen en Pinksteren als het ware op één dag: de opgestane Heer blaast zijn leerlingen bij zijn eerste verschijning direct heilige Geest in. Zoals vaker loopt het verhaal bij Johannes ook hier anders, vanuit een ander perspectief, met eigen accenten.

Zo ook de lange afscheidsrede van Jezus, na de voetwassing van zijn leerlingen en pal voor zijn gevangenneming. Daar bereidt Hij zijn leerlingen voor op het moment dat zij het zonder Hem moeten stellen. En ook zijn verschijningen na kruis, dood en verrijzenis staan in dat licht. Wanneer de vrouwen niet meer weten waar zij het moeten zoeken – “Hij is niet hier” – en de leerlingen angstig bijeen zijn achter gesloten deuren, of teruggaan naar hun oude bestaan en weer gaan vissen, dan is Hij daar: niet meteen herkenbaar, en toch zo vertrouwd in zijn spreken en handelen.

Thomas, de man van de vragen, mag de wonden van zijn Meester zien. Zo weet hij: de gekruisigde en de opgestane: dit is één en dezelfde Heer. Deze Heer is mijn Heer, want Hij weet wat lijden is, wat het is verraden en door iedereen verlaten te worden. Met deze vrouwen en mannen – mensen met vragen, twijfels en zorgen – pakt Jezus

de draad weer op. Ja, ook met Simon Petrus, de man die zijn Meester verloochent wanneer de grond hem te heet onder de voeten wordt. ‘Simon, zoon van Johannes, zo klinkt het: “Heb jij Mij lief?” En nogmaals, en een derde keer: “heb jij mij lief?” Dáár komt het dus op aan.

Nu is een liefdesverklaring aan Jezus nooit zonder risico; voor je het weet word je ergens toe geroepen. Maar bijzonder is het wel: jij en ik, mensen met lek en gebrek, worden geroepen om elkaar te hoeden, in grote en kleine gebaren, soms juist op onverwachte momenten. “Weid mijn lammeren”, “hoed mijn schapen”, “heb elkaar lief!”

Daarmee zijn we bij de 2e lezing gekomen: over de liefde, nu met woorden van Paulus.

Vorige week hebben de gebroeders Chris en Hermen u nader laten kennismaken met het Hooglied: liefdespoëzie van het zuiverste water. Wat fijn dat juist die parel in de Bijbel is opgenomen. Daaruit blijkt eens te meer dat God met mensen van vlees en bloed te maken wil hebben – Hij heeft ons Zelf immers zo gemaakt! Liefde als hartstocht, als verlangen, als diepe vriendschap – het hoort allemaal bij ons mens-zijn. Maar in 1 Korinthe 13 horen we nog een andere grondtoon: het gaat nu over de meest onbaatzuchtige vorm van liefde - geven om niet, zonder iets terug te verlangen... met als slotakkoord:

“Dit is wat blijft: geloof, hoop en liefde, deze drie, maar de grootste daarvan is de liefde.” Niet voor niets wordt dit hoofdstuk vaak gelezen bij een huwelijksluiting. Want een levensverbintenis vraagt meer dan passie en bewondering. Vroeg of laat komt het aan op een liefde, die voorbijgaat aan eigenbelang. Niet: ‘ik geef, opdat jij geeft’, maar ‘een liefde die draagt, verdraagt, hoopt en volhardt’.

Lang samenleven is een zegen, zeker. Maar het wordt pas zo ervaren als beiden de kunst van het liefhebben verstaan: open blijven staan voor elkaar, de ander leren verstaan, ook als diens taal verandert of zelfs wegvalt. Elkaar liefhebben wordt dan vooral een opgave. Iemand gaf mij deze week mee: “Als je liefde probeert te vangen in een te strakke vorm, blijft er vooral vorm over en veel minder liefde.” Maar ook het omgekeerde kan waar zijn: als uiterlijk vertoon wegvalt en je wordt teruggeworpen op wie jij zelf bent, dan komt aan het licht wie je wérkelijk bent. Bij Paulus lees je datzelfde inzicht: alles wat jij allemaal doet en denkt te zijn kan wegvallen – wat blijft is de liefde – en wat in liefde gedaan is!

Een voorbeeld dicht bij huis: de vele Kringen in deze Doopsgezinde Gemeente in Aalsmeer zouden er nooit geweest zijn zonder het zondagschoolwerk van Westhill. Wat in liefde gedaan wordt werpt zijn vruchten af, krijgt een vervolg, tot op vandaag! Weeszondag zou je in Doopsgezind Aalsmeer dus ook Westhill-zondag kunnen noemen. Ons gebed mag komende week dan ook zijn dat het jeugd- en jongerenwerk dat in en buiten deze gemeente gedaan wordt zegen en verdere voortgang vindt. Want wanneer Jezus zegt: “Ik zal u geen wezen laten”, raakt Hij precies dat aan wat in onze samenleving zo vaak ontbreekt: geborgenheid, koestering, oprechte aandacht, de bevestiging dat jij er mag zijn zoals je bent.

Kinderen hebben die bevestiging nodig, los van de vraag 'hoe goed ze het doen'. Grootouders kunnen daarin van onschatbare waarde zijn, als vaste waarde voor hun kleinkinderen en als belangrijke steun voor ouders die leven in het spitsuur van hun bestaan. Maar niet alleen de jongeren van vandaag, wij allen zijn opgegroeid in een maatschappij die veel van ons eist: je moet jezelf waarmaken, alsof je er anders niet toe doet. Dikwijls wordt een mens op zichzelf teruggeworpen – met zichzelf ook als grootste probleem. Dan komen de volgende dichtregels van regels van Hendrik Marsman bij mij op: "Geen God of maatschappij, die mijn bestaan betreft in een beziel verband."

Zorg is een product geworden in plaats van een kans op ontmoeting. Saamhorigheid maakt plaats voor profilering en succes. En als succes uitblijft, hoor je er dan nog bij? Het zijn toch vooral onze jonge mensen die opgroeien met keuzestress – wat doe ik met mijn leven? – geloofsstress – wat of wie kan ik nog geloven? - en een diep gevoel van verlatenheid - aan wie kan ik mij laten zien zoals ik ben?

"Ik zal u geen wezen laten". Sommigen onder ons zijn in hun jonge leven al half wees of wees geworden; anderen dragen het verlies van een broer of zus met zich mee – of het verlies van een eigen kind! Bij ouderen in onze gemeenten klinkt soms ook nog de verwoestende werking van oorlog door – en niet altijd is er ruimte geweest voor verdriet. Oorlogsveteranen, terug van hun missie – wie begrijpt wat zij hebben doorstaan? En we kennen allemaal wel de breuk die een scheiding geeft, het uiteenvallen van gezinnen, met alle loyaliteitsconflicten van dien. Voor kinderen vaak het begin van een lange worsteling: schiet ik in liefde tekort om mijn ouders bij elkaar, en dus bij mij te houden? Hoe ga ik ooit goed voor eigen kinderen zorgen? Hoe houd ik van mijzelf?

Dan nu de 3e lezing: de verzoening tussen Esau en Jacob, en wat daaraan voorafgaat – Jacobs worsteling bij de beek Jabbok. Oude verhalen kunnen ons bestaansverheldering bieden. Zo werpt ook dit verhaal - een familiedrama - nieuw licht op ons bestaan.

Esau en Jacob vormen samen de tweeling die al in de moederschoot met elkaar botst. Moeder Rebekka, die deze tweestrijd in haar binnenste gewaarwordt, gaat bij haar HEER te rade en zij krijgt als antwoord: 'de oudste zal de jongste dienen'. En met hulp van zijn moeder gaat Jacob, de jongste, er met de eerstgeboortezegen vandoor.

Een gestolen zegen? Jacob heeft het geweten. Hij moet vluchten, weg van zijn broer, naar oom Laban. Daar ontmoet hij Rachel, liefde op het eerste gezicht. Maar oom Laban neemt neef Jacob in de maling en Jacob werkt veertien jaar voor hij Rachel tot vrouw krijgt. De bedrieger bedrogen, zeggen wij dan snel. Je zou het ook 'ware liefde' kunnen noemen – en een 'bevochten liefde'.

Wanneer Jacob later terugkeert naar zijn geboortegrond, is dat opnieuw een vlucht: nu voor zijn oom Laban, die hem zijn voorspoed misgunt. Met een vooruitzicht dat Jacob nog meer angst aanjaagt – de ontmoeting met zijn broer Esau. In de nacht vóór hij de Jabbok oversteekt, waar hij zijn broer Esau gaat ontmoeten, worstelt

Jacob met een nachtelijke belager, een engel van God, misschien God zelf? Jacob wordt aan de heup geslagen en zal voortaan gemankeerd door het leven gaan. Maar hij ontvangt ook een nieuwe naam: Israël, "God strijdt". De God tégen wie Jacob strijdt wordt de God mét wie hij voortaan samen de strijd aangaat.

Na deze doorwaakte nacht is Jacob klaar om zijn broer onder ogen te komen. En van Esau, de broer die hem eerder wilde doden, lezen we: "Esau rende hem tegemoet, sloot hem in zijn armen en kuste hem; beiden huilden." Het kán dus wel: op iets terugkomen, over je eigen schaduw heen stappen, je met elkaar verzoenen! Jacob die op zijn schreden terugkeert. Esau die zijn hart voor zijn broer openstelt. Hun nieuw ontdekte identiteit valt samen met dit moment van bijzondere intimiteit – 2 broers die elkaar in de armen sluiten. Een' bevochten liefde', ook tussen deze beide broers. Met goede afspraken om voortaan vreedzaam naast elkaar te leven, in een land dat groot genoeg is voor beide volken. Zoals de huidige staat Israël dat zou kunnen zijn vandaag de dag? En zoals ons land ook groot genoeg is voor de vreemdeling, de ontheemde, de vluchteling die hier een goed heenkomen zoekt. Dat wij de vreemdeling in ons midden als broer of zus durven zien en verwelkomen. Dat wij weer kunnen aanschuiven aan de familietafel, na een lange periode van verwijdering. En dat wij, in plaats van onszelf eindeloos verwijten te maken, ook vrede met onszelf leren sluiten.

Dat is dan ook meteen de vraag aan ons, zoals we hier zijn:

Kunnen ook wij, na een lange nacht van angst, strijd en zorgen, ontdekken dat er ook zegen verscholen kan liggen in het lot dat ons treft. Kunnen we, zoals een oudere zuster in onze gemeente, door onze tranen heen blijven zien wat er wel is?

Mijn jongste dochter bevroeg mij onlangs op mijn wijze van budgetteren. 'Ach', zie ik, een beetje gekscherend – en ik praatte nu mijn oom na, die boer is geweest: 'ik leef van de winst van mijn verlies'. Mijn dochter dacht even na over het antwoord. 'Hey', sprak ze toen, 'dat is precies zoals ik steeds probeer nieuwe inzichten te halen uit teleurstellende ervaringen.'

Dan blijft toch die vraag hangen: Hoe vind ik vaste grond onder de voeten als mijn vader, noch mijn moeder mij nooit in liefde hebben opgevoed? Als ik als kind er altijd heilig van overtuigd ben geweest dat ik wel geadopteerd moest zijn – omdat ik mij er nooit bij voelde horen... Ik heb al zoveel therapeutische arbeid verricht – maar het voelt nog steeds of ik mijzelf aan mijn haren uit het moeras moet trekken?

Ik herken dat gevoel – u misschien ook. Met de vraag: 'Jezus, hoe deed jij dat eigenlijk? Waar haalde jij je moed, je kracht, je liefde vandaan. En zong ook jij aan het eind van je leven niet dat je van God en alle mensen verlaten was? Wat is dan het geheim van een goed leven?'

Een begin van een antwoord op deze vraag, meer een klacht, klinkt misschien door in het bekende gedicht van Neeltje Maria Min, met de titel *Voor wie ik liefheb wil ik heten*.

Zelf noem ik het: de psalm van Neeltje. En omdat psalmen nu eenmaal het beste gezongen kunnen worden, heb ik er zelf een melodie bij gemaakt. En dat klinkt dus zo:

'Mijn moeder is mijn naam vergeten,
mijn kind weet nog niet hoe ik heet.
Hoe moet ik mij geborgen weten?

Noem mij, bevestig mijn bestaan,
laat mijn naam zijn als een keten.
Noem mij, noem mij, spreek mij aan,
o, noem mij bij mijn diepste naam.

Voor wie ik liefheb, wil ik heten.'

- Muziek

- Open ruimte, in gesprek met elkaar

- Dankzegging en voorbeden, stil gebed en het Onze Vader

Heer, heb dank voor dit moment van samenzijn met elkaar. Dat u ons in vrijheid doet ademen, dat u ons bij de naam noemt, dat u ons, hoe droevig wij soms ook zijn, steeds weer uitnodigt van dood naar leven te gaan, van wat geweest is naar wat komen gaat, niet te blijven staren op wat vroeger was, om met elkaar ons leven hier en nu te leven – dat wij met U mogen wandelen, als kinderen van het Licht. Wij danken u dat u met ons meegaat, het duister voorbij...

Wij dragen aan u op alle mensen met pijn, ontredde en gemis – mensen die lijden onder armoede, onderdrukking vervolging en oorlogsgeweld – dat uw rijk van vrede op aarde vaste voet aan de grond krijgt – dat honger en dorst geleden zal zijn – dat wij zwaarden omsmeden tot ploegscharen en onze kinderen de oorlog niet meer zullen leren.

Wij bidden u voor onze jongeren – kansen en mogelijkheden te over, zo lijkt het soms – maar ook met alle keuzestress die dat kan geven, gebrek aan saamhorigheid en zelfvertrouwen. Wij dragen daarom ook in het bijzonder het werk van onze kind- en jongerenwerkers aan u op – zo belangrijk juist vandaag de dag! Dat wij als Doopgezinde Gemeente in het Aalsmeer steeds ook weer nieuwe wegen vinden om jongeren met ons te laten optrekken.

En we zijn een ogenblik stil bijeen nu voor een persoonlijk gebed...

Om samen dit gebed te besluiten met de woorden die U ons geleerd hebt:

Onze Vader...

Twee collectes tijdens het voorspel

Lied uit Broederschapsliederen: "Ik voel de winden Gods vandaag"

1. Ik voel de winden Gods vandaag; vandaag hijs ik het zeil.

Gehavend is 't en zwaar van schuim, maar 'k hijs 't en hoop op heil!

Want Christus zelf, als stille gast reist in mijn scheepje mee.

Op Zijn bevel durf 'k uit te gaan op wilde, hoge zee!

2. De tranen die ik heb geweend, zijn door Gods wind gedroogd;

ik denk niet meer aan wat voorheen vergeefs ik heb gepoogd.

Maar met vernieuwde levensmoed neem ik een vast besluit:
ik voel de winden Gods vandaag en zeil de haven uit!
3. O, laat mij nooit vergeten, Heer, hoe Gij uw liefde toont.
Doe mij bedenken, hoe U wreed met doornen werd gekroond.
En, wijze Loods, als ik het waag en weer de zeilen hijs,
nu 'k voel de winden Gods vandaag. Leid Gij mij op mijn reis!

We gaan staan
- Wegzending en zegenbede

Ontvang de zegen en draag het licht van Christus mee in uw hart

De Eeuwige is voor ons om ons de weg te wijzen.
De Eeuwige is achter ons om ons in de rug te sterken.
De Eeuwige is naast ons als een goede vriend.
De Eeuwige is om ons heen als een beschermende mantel.
De Eeuwige is in ons, vol van liefde en vrede, **Amen.**

Doven van de kaarsen

- Lied NLB 423: 1,2 & 3

U bent zeer welkom voor een kop koffie of thee in de Bindingzaal